

سوالات نهایی و کنکور سالهای مختلف جامعه شناسی پایه دوازدهم

زهرا نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

درس اول: ذخیره دانشی

۱- عبارتهای صحیح و غلط را مشخص کنید (امتحان نهایی شهریور ۱۳۹۹)

الف) ما درباره دانش علمی کمتر می اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می کنیم. (غلط) صفحه ۴

ب) موضوع علوم انسانی عام تر از علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می شوند (صحیح) صفحه ۱۲

۲- کسی که دانش علمی دارد به کدام یک از توانمندیها دست می یابد (یک مورد را بنویسید). (امتحان نهایی شهریور ۱۳۹۹).

به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی خود می رسد و آسیب ها و اشکالاتی را که به شناخت عمومی راه پیدا کرده اند شناسایی می کند و قدرت پیدا می کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند. (صفحه ۵)

۳- دو مورد از پیامدهای تعارض در ذخیره دانشی جوامع را بنویسید. (نهایی شهریور ۱۳۹۹)

در چنین شرایطی ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می شود دانش عمومی به طور همه جانبه از دانش علمی حمایت نمی کند. دانش علمی از رشد و رونق لازم باز می ماند و دغدغه و توان لازم برای حل مشکلات دانش عمومی را از دست می دهد. (صفحه ۶).

۴- عبارتهای صحیح و غلط را مشخص کنید. امتحان نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹

الف) تلاش علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می افزاید و دانش عمومی را غنی تر می کند. (صحیح) صفحه ۵

ب) علوم انسانی به دلیل اینکه به فهم معانی کنش های انسانها می پردازد علوم تفهیمی نامیده می شود. (صحیح) صفحه ۱۲

۵- هر عبارت به کدام نوع دانش و جهان اشاره دارد. (نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹).

الف) در زندگی اجتماعی مانند هوا برای انسان است. (.....) دانش عمومی صفحه ۴

ب) بر اساس هویت دنیوی خود فقط علوم تجربی را علم می دانست. (.....) جهان متجدد صفحه ۶

۶- هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد. (یک مورد اضافی است) نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹

مفاهیم

الف) ساختار اجتماعی

ب) کنش اجتماعی

ج) دانش عمومی

د) علوم انسانی

ه) دانش علمی

۱- گسترده ترین بخش ذخیره دانشی را می نامند. (ج) دانش عمومی - صفحه ۴

۲- از فعالیت غیر ارادی انسانها بحث نمی کند. (د) علوم انسانی - صفحه ۱۱

۳- ارتباط میان پدیده ای اجتماعی را می گویند. (الف) ساختار اجتماعی - صفحه ۲۳

۴- تمامی پدیده های اجتماعی خرد و کلان به آن شکل می گیرند. (ب) کنش اجتماعی - صفحه ۳۴

۷- تعارض میان دانش عمومی و دانش علمی در یک جهان اجتماعی چگونه حل می شود؟ نهایی خرداد

۱۳۹۹

گاهی با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخش دیگر و گاه با طرح ایده های جدید. (صفحه ۶)

۸- ما اغلب از آگاهی و دانشی که درباره کنشهای خود داریم و اهمیت و نقشی که این آگاهی در زندگی ما

دارد غافلیم. (صحیح) - صفحه ۳ - نهایی خرداد ماه ۱۴۰۰

۹- گسترده ترین بخش ذخیره دانشی است که درباره آن کمتر می اندیشیم و بیشتر استفاده می کنیم. نهایی

خرداد ۱۴۰۰ پاسخ صحیح گزینه ج صفحه ۴

الف) دانش علمی (ب) ذخیره آگاهی (ج) دانش عمومی (د) علم تجربی.

۱۰- در شکل روبرو عبارت درست درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی کدام است؟

کنکور نظام جدید (۱۳۹۹)

۱- دانش علمی راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است.

و مرزهای این دو دانش فرو می پاشد.

۲- دانش عمومی پلیه و اساس هر گونه دانشی از جمله دانش تجربی است و دانشها به کشف و بازخوانی

واقعیت نمی پردازند. (صحیح)

۳- دانش علمی ضمن ریشه داتن در دانش عمومی امکان انتقاد و تصحیح آن را دارد و با تاثیر گذاری بر

یکدیگر به مرور متناسب می شوند.

۴- دانش عمومی، دانش موثق و معتبر است اما دانش علمی به دلیل امکان اعتبار یابی به دانش عمومی از

اعتبار بیشتری برخوردار است

درس دوم : علوم اجتماعی

زهرا نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- عبارت صحیح و غلط را مشخص کنید.

الف) موضوع علوم انسانی عام تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود بخشی از علوم انسانی محسوب می شوند. صحیح - صفحه ۱۲-نهایی شهریور ماه ۱۳۹۹

۲- علوم اجتماعی کنشهای اجتماعی و پیامدهای آن ، یعنی ..پدیده های اجتماعی...مطالعه می کند. صفحه ۱۵-نهایی شهریور ۱۳۹۹

۳- به علوم انسانی به دلیل انتقاد از کنشهای ناپسند آدمیان نیز گفته می شود. علوم انتقادی - صفحه ۱۴ -نهایی شهریور ۱۳۹۹

۴- هر عبارت به کدام یک از علوم اشاره می کند؟ نهایی شهریور ۱۳۹۹

الف) درباره فرصتها و محدودیتهای فناوری به انسانها آگاهی می دهد.(...علوم اجتماعی ...) صفحه ۱۴

ب) پیش بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت . (...علوم ابزاری ..) صفحه ۱۴

۵- چرا پیش بینی در علوم اجتماعی نسبت به علوم طبیعی پیچیده تر است ؟ نهایی شهریور ۱۳۹۹- صفحه ۱۳

به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنشها و سایر پدیده های اجتماعی و تنوع آنها

۶- علوم انسانی به دلیل اینکه به فهم معانی کنشهای انسانها می پردازند علوم تفهیمی نامیده می شوند. صحیح - صفحه ۱۴-نهایی خرداد ۱۴۰۰

۷- از فعالیتهای غیر ارادی انسانها بحث نمی کند؟ علوم انسانی - صفحه ۱۱ -نهایی خرداد ۱۴۰۰

۸- کدام یک روند شکل گیری نظام اجتماعی خرد و کلان را به درستی نمایان می کند؟ کنگور نظام قدیم ۱۳۹۹

۱- شکل گیری انتظارات و توقعات ، تحقق هنجارها و ارزشها ، تشکیل نقشهای اجتماعی ، کنشهای اجتماعی متقابل ، نظام اجتماعی خرد و کلان

۲- تحقق مجارها و ارزشها، تعیین انتظارات و توقعات، ایجاد نقشهای اجتماعی، کنشهای اجتماعی متقابل،
نظام اجتماعی خرد و کلان (صحیح)

۳- ایجاد نقشهای اجتماعی، تحقق هنجارها و ارزشها، تعیین انتظارات و توقعات، کنشهای اجتماعی متقابل،
نظام اجتماعی خرد و کلان

۴- نهادهای اجتماعی، پیدایش هنجارها و ارزشها، تحقق انتظارات و توقعات، شکل گیری نقشهای اجتماعی،
نظام اجتماعی خرد و کلان

۹- به ترتیب مشخص کنید موارد ذکر شده با کدام نوع جامعه شناسی در ارتباط هستند؟ کنکور ۱۴۰۰
- بر آنچه مشاهده می شود تمرکز می کند.

- موضوع آن کنشهای اجتماعی و پیامدهای آن است.

- انتظار دارد علوم اجتماعی با تشخیص و افشای سلطه در مناسبات انسانی به رهایی انسان کمک کند.

- از منظر آن برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده ترند. در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل
پیشرفته ترند.

۱- انتقادی - تبیینی - تفسیری - تبیینی

۲- تفسیری - تبیینی - انتقادی - تبیینی

۳- تبیینی - انتقادی - انتقادی - تبیینی (صحیح)

۴- تبیینی - تفسیری - تبیینی - تفسیری

درس سوم: نظم اجتماعی

زهرا نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- نظم اجتماعی همانند یک موجود زنده تلاش می کند با تغییر در خود و محیط نیازهای خود را تامین کند.
صحیح صفحه ۲۴ (نهایی شهریور ۱۳۹۹).

۲- هر عبارت بیانگر چه مفهومی است؟ نهایی شریور ۱۳۹۹

الف) ارتباط میان پدیده های اجتماعی (.....) **ساختار اجتماعی** . صفحه ۲۳

ب) جامعه شناسان از دید یک فرد غریبه به موضوعات روزمره اطراف خود نگاه می کنند(.....)

آشنایی زدایی . صفحه ۲۱

۳- جامعه شناسان تبیینی معتقدند که جامعه محصول و مخلوق کنشهای انسانهاست و بود و نبود آن وابسته به

انسان است . **غلط** . (صفحه ۲۹) . نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹

۴- هر عبارت به کدام ویژگی جامعه شناسی تبیینی اشاره می کند؟ نهایی خرداد ۱۳۹۹

الف) پیش بینی و کنترل پدیده های اجتماعی (.....) **هدف جامعه شناسی تبیینی** . صفحه ۲۷

ب) پدیده های اجتماعی همانند پدیده های طبیعی (.....) **موضوع جامعه شناسی تبیینی** . صفحه

۲۷

۵- در جامعه شناسی تبیینی برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده ترند و در رفع نیازهای خود توانا ترند و به

همین دلیل پیشرفته ترند .

صحیح . صفحه ۳۰ (نهایی خرداد ۱۴۰۰)

۶- بیان چرایی یک پدیده : **تبیین** . صفحه ۲۵ (نهایی خرداد ۱۴۰۰) .

۷- به ترتیب رویکرد تبیینی نسبت به پدیده های اجتماعی و تفسیری نسبت به کنش های انسانی چگونه است؟ (

کنکور نظام جدید ۱۳۹۹)

۱- تبیین معنا و محتوای آنها با روش حسی و تجربی صورت می پذیرد ، تنوع و تکرار اهداف کنشگران به

مطالعه کمی نیاز دارد .

۲- میان پدیده هایی که قبلا در ارتباط با هم دیده می شدند ، روابط جدیدی مطرح می شود ، فهم

دلالتهای کنش مستلزم دسترسی به معنای ذهنی آنها است .

۳- به بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن می پردازد ، تنوع و تکرار معانی موجب

پیچیدگی کنشها و دشواری فهم معانی آنها می شود . (صحیح)

۴- پدیده ها را مستقل از یکدیگر و بدون توجه به معانی آنها مورد مطالعه قرار می دهد، برای فهم دلالت‌های کنش باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می کند مراجعه کنیم

زهرا نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

درس چهارم: کنش اجتماعی

زهرا نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- همراهی همدلانه به معنای تایید کنش گران نیست بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آنها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آنهاست . نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹- **جواب : صحیح** - صفحه ۴۰

۲- هر عبارت به کدام یک از انواع پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره دارد . نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹ .

الف) ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه توزی قابل مشاهده نیست (.....) **ارزش زدایی** - صفحه ۳۹

ب) با یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی اراده انسانها را نادیده می گیرد (.....) **خلایت زدایی** - صفحه ۳۸

۳- تمامی پدیده های اجتماعی خرد و کلان با آن شکل می گیرند. نهایی خردادماه ۱۳۹۹ - **جواب : کنش اجتماعی** - صفحه ۳۴

۴- چرا جامعه شناسان تبیینی دچار اخلاق گریزی می شوند؟ نهایی خرداد ۱۳۹۹ **جواب : فقط روشهای تجربی را معتبر می دانند و با انکار ارزشهای عاطفی، اخلاقی، مذهبی دچار اخلاق گریزی می شوند.** صفحه ۳۹

۵- تاکید افراطی بر نظم اجتماعی موجب سرکوب روحیه خلاق انسانها در بسیاری عرصه ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می شود . نهایی شهریور ۱۳۹۹ . **جواب : صحیح** - صفحه ۳۸

۶- تعبیر وبر از نظمی که گویا هدفی جدا از انسانها و نیازهای واقعی آنها دارد . نهایی شهریور ۱۳۹۹ - **جواب : قفس آهنین** - صفحه ۳۸

۷- هر عبارت به کدام یک از رویکردهای جامعه‌شناسی اشاره دارد. نهایی شهریور ۱۳۹۹

الف) بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کنند. (.....) **تبیینی** - صفحه ۳۸

ب) آگاهی و معنا داری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند (.....) **تفسیری** - صفحه ۴۱

۸- برای فهم انگیزه اعتیاد جوانان و نوجوانان به اینترنت و بازیهای رایانه‌ای چه باید کرد؟ نهایی شهریور ۱۳۹۹

باید همدلانه با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آنها را فهمید و آنها را یاری داد. صفحه ۴۰

۹- حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند و روش تجربی توان فهم و تحلیل معانی کنش انسانها را نیز دارد. نهایی خرداد ماه ۱۴۰۰ - **جواب: غلط**. صفحه ۳۷

۱۰- نظریه پردازان کنش اجتماعی زندگی اجتماعی انسان را چگونه مطالعه می‌کنند؟ نهایی خرداد ۱۴۰۰

نظریه پردازان کنش اجتماعی آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تاکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند، ویژگیهای دیگر کنش یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آنها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. صفحه ۴۰

۱۱- به ترتیب هر یک از موارد زیر نتیجه چیست؟ کنکور ۱۴۰۰

- امکان پذیر نمودن رفتار دیگران

- افول معانی

- حذف اراده و خلاقیت از زندگی اجتماعی

- ایجاد مانع در برابر توسعه

۱- **نظم اجتماعی - نادیده گرفتن کنش اجتماعی - تاکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای**

اجتماعی - ارزیابی های اخلاقی و نگاه وسیله ای به قدرت و ثروت. گزینه صحیح

۲- **معنای زندگی - نادیده گرفتن قواعد اجتماعی - تاکید بیش از اندازه رویکرد انتقادی بر نظم و**

ساختارهای اجتماعی - ایجاد نابرابریهای اجتماعی

۳- نظم اجتماعی - بحران هویت - روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری - نادیده گرفتن دانش و نقش تعادل بخش آن

۴- قواعد اجتماعی - تزلزل فرهنگی - سبب شور زندگی از انسانها - ممانعت از دستیابی و کمال حقیقی

۱۲- در ارتباط با یک کنش اجتماعی مانند گرایش افراطی به فضای مجازی به ترتیب هریک از رویکردهای سه گانه جامعه‌شناسی: تبیینی - تفسیری و انتقادی چگونه به بررسی آن می‌پردازند؟ کنکور ۱۴۰۰

۱- بین میزان پرخاشگری با اعتیاد به فضای مجازی رابطه وجود دارد - به زمینه فرهنگی که جوانان در آن به استفاده افراطی از اینترنت می‌پردازند رجوع می‌کنند - اعتیاد به فضای مجازی برای جوانان خطرناک است و آنها را از فضای واقعی زندگی جدا می‌کند. گزینه صحیح

۲- اعتیاد به فضای مجازی موجب اخلاق‌گریزی جوانان و سقوط ارزشها می‌شود - سرگرمی، هیجان، آزادی و به روز بودن انگیزه و عامل اصلی حضور در فضاهای مجازی است - با وجود پیچیدگی این مسئله و همه گیر بودن آن می‌توان به راهکارهایی برای بهبود این وضعیت دست یافت.

۳- در هر جامعه با توجه به ویژگیهای فرهنگی و اجتماعی آن میتوان این پدیده را مورد مطالعه تجربی قرار داد - برای فهم و تفسیر این کنش باید بفهمیم که این اعتیاد بر چه چیزی دلالت می‌کند - با استفاده از روشهای کمی بدون تحمیل و سرکوب این کنش وضع مطلوب را تجویز می‌کند.

۴- با استفاده از روشهای کمی به پیش بینی این کنش اجتماعی و راههای کنترل آن می‌پردازد - با توجه به پیچیدگی پدیده اعتیاد به فضای مجازی به فهم معانی آن در گروههای مختلف می‌پردازد - با پذیرش معانی و اراده فرد و کشف حقیقت و فضیلت به نقد این کنش پرداخته و وضعیت مطلوب را تجویز می‌کند.

درس پنجم: معانی زندگی

زهرا نجاتی دبیر جامعه‌شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- خلاق و فعال بودن انسانها در موجب پیدایش فرهنگها و جهانهای اجتماعی مختلف می‌شود
(نهایی شهریور ۱۳۹۹). **جواب: تولید معانی**. صفحه ۵۱

۲- قوم نگاری و مطالعه موردی در مقابل قرار می گیرد که در جامعه شناسی تبیینی به کار می روند. (نهایی شهریور ۱۳۹۹). **جواب: روشهای کمی**. صفحه ۵۱

۳- مسئله معنا در مورد کدام پدیده ها مطرح است؟ (نهایی شهریور ۱۳۹۹) **جواب: پدیده های اجتماعی**.
صفحه ۴۴

۴- در کدام روش پژوهش محقق موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و بطور کلی جزییات زندگی مردم یک ده یا یک روستا را بررسی می کند؟ (نهایی خرداد ۱۳۹۹) **جواب: مطالعه موردی**. صفحه ۵۱

۵- فهم هر کنش نیازمند چیست؟ (نهایی خرداد ۱۳۹۹) **جواب: نیازمند دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی است**. صفحه ۵۰

۶- بررسی و مطالعه پدیده های انسانی و اجتماعی بدون توجه به عمق آنها به نتیجه گیری های غلط و اشتباه منجر می شود. (نهایی خرداد ۱۴۰۰). **جواب: صحیح**. صفحه ۴۴

۷- برای فهم کنش انسانها باید به سراغ کدام روشها رفت؟ (نهایی خرداد ۱۴۰۰) **جواب: روشهای کیفی**.
صفحه ۵۰

۸- دانش محلی (این جایی و اکنونی). **نهایی خرداد ۱۴۰۰ جواب: تفسیر**. صفحه ۴۹

۹- کدام یک ویژگی جامعه شناسی تفسیری است اما ویژگی جامعه شناسی انتقادی نیست؟ (کنکور ۱۴۰۰)

۱- تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می داند - بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تاکید می کند.

۲- روش مطالعه روش کمی است - صرفا به توصیف و تبیین تبعیض نژادی در جوامع نمی پردازد بلکه آن را تقبیح و از آن انتقاد می کند.

۳- به بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد و زوال آن می پردازد - به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد و گروهها می پردازد

۴- هدف معنا بخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی است - حقیقت یا فضیلت را کشف می کند تا بر اساس آن به نقد کنشها و روابط میان انسانها و جوامع بپردازد. **جواب: صحیح**

درس ششم: قدرت اجتماعی

زهرا نجاتی دبیر جامعه‌شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- ملاک دسته‌بندی نظام‌های سیاسی از دیدگاه ارسطو کدامند؟

الف) دین‌مداری - دنیا‌مداری (ب) مقبولیت - مشروعیت (ج) تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده - روش تصمیم‌گیری

د) تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت (نهایی خرداد ۹۹ - صفحه ۶۱) **جواب: ج**

۲- تنها راه تأثیرگذاری بر اراده دیگران و به خدمت گرفتن فعالیت ارادی ایشان است. (نهایی خرداد ۹۹ - صفحه ۵۷)

جواب: جلب تبعیت

۳- جامعه‌شناسان از چه نوع سلطه‌ای به هژمونی تعبیر می‌کنند؟ (نهایی خرداد ۹۹ - صفحه ۵۹)

جواب: سلطه‌ای که به شیوه فرهنگی اعمال شود.

۴- جدول زیر را کامل کنید. (نهایی خرداد ماه ۹۹ - و خرداد ماه ۱۴۰۰ - صفحات ۵۸-۵۹)

ویژگی‌ها	انواع قدرت اجتماعی
الف)	مقبولیت
ب)	قدرت نرم
ج)	نهادهای نظامی
د)	مشروعیت

جواب:

الف) قدرتی که بدون استفاده از تهدید با رضایت طرف مقابل بدست می آید (صفحه ۵۸)

ب) به شکل پنهان از طریق نفوذ فرهنگی (صفحه ۵۹)

ج) قدرت سخت (صفحه ۵۹)

د) مطابق قانون و حکم الهی - مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی (صفحه ۵۸)

۵- چرا جامعه شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای تبیینی و تفسیری محافظه کارند؟

(نهایی خرداد ماه ۹۹ - صفحه ۶۶) جواب: جامعه شناسان تبیینی با منحصر کردن علم به علم تجربی ارزشهای

انسانی از جمله ارزشهای سیاسی را قابل مطالعه علمی نمی داند و جامعه شناسی تفسیری صرفاً به توصیف

ارزشها و نظامهای سیاسی بسنده می کند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آنها ارائه نمی دهد.

۶- در گذشته نبرد بین دولتها در قلمرو سرزمینی و با صورت می گرفت. (نهایی شهریور ۹۹ -

صفحه ۵۹)

الف) ابزار رسانه ب) نظام آموزشی ج) ابزار نظامی د) نفوذ فرهنگی جواب: ج

۷- در سلطه هژمونیک از کدام نوع ابزارها و شیوه ها استفاده می شود. (نهایی شهریور ۹۹ -نهایی خرداد

ماه ۱۴۰۰ -

صفحه ۶۰)

جواب: ابزارهای فرهنگی یا هنر و رسانه

۸- کدام نوع قدرت اجتماعی همراه با مقبولیت اجتماعی و مشروعیت است. (نهایی شهریور ۹۹ - و خرداد

ماه ۱۴۰۰ - صفحه ۵۸)

جواب: قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه است.

۹- کدام یک ویژگی جامعه شناسی تفسیری است اما ویژگی جامعه شناسی انتقادی نیست؟ (کنکور ۱۴۰۰)

جواب : هدف معنا بخشی و انسجام بخشی به زندگی اجتماعی است - حقیقت یا فضیلت را کشف می کند تا بر اساس آن به نقد کنشها و روابط میان انسانها و جوامع بپردازد .

۱۰- به ترتیب کدام یک از متفکران مسلمان : (کنکور ۱۴۰۰)

- با استفاده از روش عقلی به ارزیابی انتقادی فرهنگ هند پرداخت

- به علت یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آنها می پرداخت

- با تاثیر پذیری از قرآن به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود

- روش او در علوم اجتماعی مشابه روش کنت در جامعه شناسی تبیینی بود.

جواب : ابوریحان بیرونی - فارابی - ابن خلدون - ابن خلدون

درس هفتم جامعه شناسی دوازدهم

زهرای نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در قد، هوش، ثروت و تحصیلات..... نامیده می شوند. صفحه

۶۹-نهایی خرداد ۱۳۹۹

الف) نابرابری های اجتماعی (ب) نابرابری های طبیعی (ج) تفاوت های اسمی (د) تفاوت های رتبه ای

۲- دانش انتقادی چه نوع دانشی است ؟ (ذکر یک مورد) دانش انتقادی دانشی است که می خواهد از وضعیت

موجود انتقاد کند و می خواهد برای عبور از وضعیت موجود و وضعیت مطلوب راه حل ارائه کند. صفحه - ۷۵

- نهایی خرداد ۱۳۹۹

۳- در رویکرد عدالت اجتماعی دولت چگونه برای کاهش نابرابری ها تلاش می کند؟ تدابیر بیشتری

می اندیشد مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند صفحه ۷۴ - نهایی

خرداد ۱۳۹۹

۴- جامعه‌شناسان علت نابرابری‌های اجتماعی را چه می‌دانند؟ مزایای اجتماعی یعنی ثروت قدرت و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده است از این رو برخی افراد در بالای سلسله مراتب اجتماعی قرار می‌گیرند و برخی افراد در پایین آن

صفحه ۷۰- نهایی خرداد ۱۳۹۹

۵- جامعه‌شناسان می‌گویند علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی یعنی..... و دانش به صورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند. **جواب: ثروت -- قدرت** صفحه ۶۹- نهایی خرداد ۱۴۰۰

۶- ملاک‌های دسته‌بندی نظام‌های سیاسی از دیدگاه فارابی کدامند؟ (صفحه ۶۱) نهایی خرداد ۱۴۰۰

الف) تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت **(ب) دین‌مداری - دنیا‌مداری** (ج) فضیلت - عدالت (د) تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده - روش تصمیم‌گیری

۷- در کدام رویکرد نابرابری اجتماعی، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت و حذف مالکیت خصوصی عدالت برقرار خواهد شد؟ نهایی خرداد ۱۴۰۰

الف) مدل عدالت اجتماعی (ب) مدل لیبرالی (ج) طرفداران قشربندی اجتماعی **(د) مخالفین قشربندی اجتماعی**. صفحه ۷۲

۸- هر عبارت به کدام یک از انواع تفاوت و نابرابری اشاره دارد؟ نهایی خرداد ۱۴۰۰ الف) تفاوت در رنگ و پوست و جنسیت (.....) **تفاوت‌های اسمی** صفحه ۶۸

ب) نابرابری در قدرت سیاسی و ثروت (.....) **نابرابری اجتماعی** صفحه ۶۸

۹- کدام گزینه به تفاوت‌های رتبه‌ی اشاره می‌کند؟

الف) **ضریب هوشی و قد** (ب) رنگ پوست و لهجه (ج) ثروت و جنسیت (د) زبان و محل سکونت (صفحه ۶۹) - نهایی شهریور ۱۳۹۹

۱۰- مهمترین هدف جامعه‌شناسان انتقادی چیست؟ **نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حلهایی**

برای رسیدن به یک وضعیت بهتر (صفحه ۷۶) نهایی شهریور ۱۳۹۹

۱۱- نتیجه طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی بر نقش انسان از سوی طرفداران قشربندی چه بود؟ **نقش انسان نقش انسان و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافت قشربندی اجتماعی را نادیده می‌گیرد و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.**

(صفحه ۷۳) - نهایی شهریور ۱۳۹۹

۱۲- کدام مورد مربوط به رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی نیست؟

الف) نابرابریهای اجتماعی نتیجه روابط سلطه جویانه میان انسانها است - مالکیت خصوصی موجب نابرابری اجتماعی شده است - قشربندی توسط انسانها پدید آمده است

ب) جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند - برای کاهش نابرابری اجتماعی از ثروتمندان مالیات بگیرد - اجرای عدالت بدست نامریی بازار سپرده نمی‌شود .

ج) اگر مالکیت خصوصی از بین برود دیگر طبقه پایین نخواهیم داشت - نقطه شروع رقابتها یکسان می‌شود - نابرابریهای اجتماعی ناشی از تفاوتها و نابرابریهای طبیعی نیست

د) مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد شده است - برای ایجاد برابری باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت - برای ایجاد عدالت اجتماعی باید توزیع ثروت برابر باشد . (کنکور نظام جدید ۱۳۹۹)

درس هشتم جامعه‌شناسی پایه دوازدهم : سیاست هویت

زهره نجاتی دبیر جامعه‌شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- در کدام یک از مدل‌های سیاستگذاری هویتی، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد؟ صفحه ۸۶ - نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹

الف) مدل تکثرگرا (ب) مدل یکسان‌سازی (ج) مدل تعارف (د) مدل شناخت متقابل

۲- دیدگاه الگوی مطلوب قرآنی به تکثر و تنوع زبانی، نژادی و قومی چگونه است؟ صفحه ۸۸ - نهایی خرداد ۱۳۹۹

الگوی مطلوب قرآنی تکثر و تنوع زبانی، نژادی و قومی را مانع وحدت و همدلی نمی‌داند، بلکه انسانها را به منشا وحدت رهنون می‌شود .

۳- کدام الگوی هویتی به شناخت متقابل افراد و جوامع از یکدیگر توجه دارد؟ صفحه ۸۷ - نهایی شهریور ۱۳۹۹

الف) الگوی تکثرگرا (ب) الگوی همانندسازی (ج) الگوی تنازع (د) الگوی تعارف

۴- نتایج جهانی شدن و توسعه ارتباطات را بر هویت بنویسید؟ (ذکر دو مورد) صفحه ۸۶ - نهایی شهریور ۱۳۹۹

از سویی زمینه شکل گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن در هم آمیختن فرهنگها موجب می شود که فرهنگها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویتها به شدت دستخوش تغییر شود، از سوی دیگر بسیاری از جوامع و گروهها به دفاع از خود برخاسته اند و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آنها تحمیل می کند مقاومت می کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند.

۵- چگونه حکومت می تواند امکان همدلی مردم را با یکدیگر فراهم کند؟ صفحه ۸۸ - نهایی شهریور ۱۳۹۹
با زمینه سازی برای شناخت مردم از یکدیگر در سطح محلی، ملی و منطقه ای بسیاری از مشکلات حل کند و امکان همدلی مردم با یکدیگر را فراهم آورد.

۶- اندیشمندان اجتماعی معتقدند که محصول دوران پسا مدرن است و هویتها موضوعی برای نزاع و درگیری می شوند؟ صفحه ۸۵ - نهایی خرداد ۱۴۰۰

الف) سیاست هویت (ب) یکسان سازی (ج) تعارف هویت ها (د) همسان سازی

۷- الگوی تعارف در مقابل کدام الگو قرار دارد؟ صفحه ۸۷ - نهایی خرداد ۱۴۰۰

الگوی تعارف در مقابل الگوی تنازع قرار دارد.

۸- رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به دلیل پیروی از کدام الگو بود؟ صفحه ۸۸ - نهایی شهریور ۱۴۰۰

الف) همانندسازی (ب) تنازع هویت ها (ج) تعارف هویت ها (د) تکثرگرا

۹- چرا جامعه شناسی انتقادی نمی خواهد که داوری علم بیرون از دایره علم صورت گیرد؟ صفحه ۸۹ - نهایی شهریور ماه ۱۴۰۰

زیرا در آن صورت ارزشهای غالب در زندگی اجتماعی، ارزشهای ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود.

درس نهم جامعه‌شناسی پایه دوازدهم: پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام

زهرای نجاتی دبیر جامعه‌شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- ویژگیهای مدینه فاضله فارابی را بنویسید؟ صفحه ۹۸- نهایی خرداد ماه ۱۳۹۲

بر محور علم سازمان یافته باشد - جامعه مورد نظر فارابی است - علم در آن به علم تجربی محدود نمی شود و علوم عقلانی و وحیانی را در بر می گیرد.

۲- چرا ابن خلدون از جامعه آرمانی سخن نگفت؟ صفحه ۱۰۰- نهایی خرداد ماه ۱۳۹۹ - نهایی شهریور ۱۴۰۰

او در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می کرد و بنابر این از جامعه آرمانی سخنی نگفت.

۳- دو مورد از ویژگیهای علم مدنی فارابی را بنویسید؟ صفحه ۹۸- نهایی شهریور ۱۳۹۹ و نهایی خرداد ۱۴۰۰

به توصیف و فهم کنشها و ساختارهای جوامع مختلف می پردازد - به تبیین یعنی علت یابی واقعتهای اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آنها می پردازد.

۴- در کدام یک از انواع عقل در معانی عام اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی درک می شود؟ صفحه ۱۰۲- نهایی شهریور ۱۴۰۰

الف) عقل انتقادی (ب) عقل ابزاری (ج) عقل تفسیری (د) عقل علمی

۵- ویژگیهای جامعه آرمانی از دیدگاه قرآن کریم را بنویسید؟ صفحه ۹۷- نهایی شهریور ۱۴۰۰

جامعه آرمانی قرآن فرهنگ حق دارد و در آن به کسی ظلم نمی شود و در برابر ظلم دیگران مقاومت می شود
این جامعه قصد ظلم به دیگر جوامع را ندارد اما ظلم دیگران را هم نمی پذیرد.

درس دهم جامعه شناسی پایه دوازدهم: افق علوم اجتماعی در جهان اسلام

زهرای نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان

۱- نقش مهم فقه شیعه در ایران را بنویسید؟ صفحه ۱۰۸- نهایی خرداد ۱۳۹۹

فقه شیعه در ایران همواره نقش مهمی در تعیین نوع رابطه مردم با قدرتهای داخلی و خارجی داشته و در قرن بیستم توانسته است نظریات لازم برای دو انقلاب اجتماعی را پدید آورد. (انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی)

۲- کدام نوع عقل در معنای خاص علوم انسانی و علوم اجتماعی را پدید می آورد. توضیح دهید؟ صفحه ۱۱۴- نهایی خرداد ۱۳۹۹

عقل عملی واقعیتهایی را که با آگاهی و اراده انسان به وجود می آیند مانند ارزشها و آرمانها شناسایی می کند. مثلا خوبی عدالت و بدی ظلم را می شناسد این عقل علوم انسانی و اجتماعی را پدید می آورد.

۳- چگونه دو انقلاب اجتماعی در قرن بیستم در جامعه ایران شکل گرفت؟ صفحه ۱۰۹- نهایی شهریور ۱۳۹۹
مقبولیت و مرجعیت علم فقه در فرهنگ عمومی جامعه ایران موجب شد که بر اساس دو نظریه فقهی (مشروطه میرزای نایینی و ولایت فقیه امام خمینی (ره)) دو انقلاب اجتماعی در یک قرن در جامعه ایران شکل بگیرد.

۴- چرا علوم اجتماعی اندیشمندان مسلمان از نوع تفسیری نیست؟ صفحه ۱۱۵- نهایی شهریور ۱۳۹۹
آنان دانش علمی را به دانش حسی و تجربی محدود نمی کنند از این رو برخلاف رویکرد تفسیری تفسیر را در تقابل با تبیین نمی دانند بلکه هر تفسیری را نوعی تبیین به شمار می آورند زیرا تفسیر را هم نیازمند استدلال می دانند.

۵- دو مورد از نتایج تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن را بنویسید؟ صفحه ۱۱۲ - نهایی خرداد ۱۴۰۰

تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن می تواند زمینه طرح نظریات جدید را فراهم آورد و در عین حال به متفکران مسلمان امکان می دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهند و علاوه بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام مسائل جامعه جهانی را نیز تحلیل کنند و برای برون رفت از بحرانهایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا راه حل ارائه دهند.

۶- هر عبارت کدام یک از انواع عقل در معانی خاص را نشان می دهد؟ صفحه ۱۱۴ - نهایی خرداد ۱۴۰۰

الف) قانون علیت در فلسفه با این عقل شناخته می شود. (عقل نظری) ب) علوم انسانی و علوم اجتماعی را پدید می آورد (عقل عملی)

۷- یک مورد از کارکردهای علوم اجتماعی جهان اسلام را بنویسید؟ صفحه ۱۱۲ - نهایی شهریور ۱۴۰۰

الف) قدرت فهم، تفسیر و توصیف پدیده اجتماعی را دارد ب) درباره جامعه آرمانی سخن می گوید.

۸- هر عبارت به کدام یک از انواع معانی عقل در معنای خاص اشاره می کند؟ صفحه ۱۱۴ - نهایی شهریور ۱۴۰۰

الف) خوبی عدالت و بدی ظلم را می شناسد (عقل عملی) ب) شناسایی قانون علیت در فلسفه (عقل نظری)

۹- چرا علوم اجتماعی اندیشمندان مسلمان از نوع تبیینی نیست؟ صفحه ۱۱۵ - نهایی شهریور ۱۴۰۰

اندیشمندان مسلمان با شناخت تفاوت پدیده های اعتباری و پدیده های تکوینی، علوم اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی دانند به همین دلیل علوم اجتماعی آنان از نوع تبیینی نیست.

زهرا نجاتی دبیر جامعه شناسی استان لرستان شهرستان دلفان